Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/2363

21.11.2025

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2025/2363,

8. september 2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga, milles käsitletakse pliid sisaldavaid klaas- või keraamilisi komponente

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ([1]) eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2011/65/EL artikli 4 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisas loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata nimetatud direktiivi III lisas loetletud teatavate erandlike kasutusviiside puhul.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisas.

(3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu. Maksimaalne lubatav pliisisaldus homogeenses materjalis on 0,1 massiprotsenti.

(4) Komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2018/736 ([2]) tehti erand elektri- ja elektroonikaseadmete komponentide jaoks, mis sisaldavad pliid klaasis, keraamilises materjalis või klaas- või keraamilise materjali koostises, nagu on ette nähtud direktiivi 2011/65/EL III lisa kandega 7(c)-I. Erandi kehtivusaeg pidi asjaomasest elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriast sõltuvalt lõppema vastavalt 21. juulil 2021, 21. juulil 2023 või 21. juulil 2024.

(5) Komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2019/169 ([3]) tehti erand, milles käsitletakse pliid selliste kondensaatorite dielektrilistes keraamilistes materjalides, mille nimipinge on 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul või suurem, nagu on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-II. Erandi kehtivusaeg pidi asjaomasest elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriast sõltuvalt lõppema vastavalt 21. juulil 2021, 21. juulil 2023 või 21. juulil 2024.

(6) Komisjon sai põhjenduses 4 osutatud erandi kohta kokku kaheksa uuendamistaotlust, mis hõlmasid kõiki elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriaid. Põhjenduses 5 osutatud erandi kohta sai komisjon ühe uuendamistaotluse. Kõik taotlused saadi direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 ette nähtud uuendamise tähtaja jooksul. Kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 teise lõiguga jääb kehtiv erand kehtima, kuni komisjon on teinud uuendamistaotluse kohta otsuse.

([1]) ELT L 174, 1.7.2011, lk 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

([2]) Komisjoni 27. veebruari 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2018/736, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse elektri- ja elektroonikaseadmete komponente, mis sisaldavad pliid klaasis või keraamilises materjalis (ELT L 123, 18.5.2018, lk 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/736/oj).

([3]) Komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2019/169, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse pliid kasutamist teatavate kondensaatorite dielektrilistes keraamilistes materjalides (ELT L 33, 5.2.2019, lk 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2019/169/oj).

(7) Saadud taotluste hindamiseks tehti ja viidi 2022. aastal lõpule tehniline ja teaduslik hindamisuuring ([4]). Tehti ja viidi 2024. aastal lõpule täiendav uuring, ([5]) milles keskenduti sellistele elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatele, mille jaoks uuendamist taotleti hiljem. Need hindamised hõlmasid konsulteerimist sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7.

(8) Taotletud erandi uuendamise hindamisel jõuti järeldusele, et plii annab keraamilistele materjalidele teatavaid dielektrilisi, piesoelektrilisi, püroelektrilisi, ferroelektrilisi, pooljuht- ja magnetomadusi paljudeks otstarveteks laias temperatuuri-, pinge- või sagedusvahemikus. Plii annab klaasile olulisi omadusi, nt vähendab sulamis- ja pehmenemistäppi, parandab töödeldavust, survetöödeldavust, keemilist püsivust jmt.

(9) Pliid sisaldava keraamika ja klaaside asendusained ei ole kõigi kasutusviiside puhul tehniliselt võimalikud või ei ole need konkreetsete kasutusviiside jaoks piisavalt usaldusväärsed. Seega vastab taotletud uuendamine direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a esimeses ja teises taandes esitatud kriteeriumidele, nimelt sellele, et nende kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste või materjalide ja komponentidega, mis ei nõua II lisas loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu ning asendusainete usaldusväärsus ei ole tagatud.

(10) Selleks et võimaldada tulevikus sihipärasemat tehnilist hindamist, tuleks kehtiv erand, mis on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa kandes 7(c)-I, jagada kaheks punktiks, nimelt 7(c)-V pliid sisaldava klaasi kasutusviiside jaoks ja 7(c)VI pliid sisaldava keraamika kasutusviiside jaoks. Kõnealustes kannetes on asjakohane täpsustada tehnilised kasutusviisid.

(11) Põhjenduses 7 osutatud hindamisel jõuti järeldusele, et kuigi plii asendamine kõrgepingekondensaatorite keraamilistes dielektrikes on direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-II esitatud erandi alla kuuluvate kasutusviiside puhul teaduslikult võimalik, ei ole see enamiku kasutusviiside puhul tehniliselt teostatav. Lisaks ei ole sellised pliivabad kondensaatorid praktikas piisavalt usaldusväärsed. Seega vastab taotletud uuendamine direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a esimeses ja teises taandes ette nähtud kriteeriumidele.

(12) Uuendatud erandite tegemisel tuleks neile määrata kehtivusajad, mille puhul võetakse arvesse põhjenduses 7 osutatud hindamise tehnilisi järeldusi. Seepärast tuleks kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga määrata direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-I esitatud erandi uuendamisele lühike kehtivusaeg. Kõnealuse direktiivi III lisa punktis 7(c)-II esitatud erandi ning punktides 7(c)-V ja 7(c)-VI esitamiseks kavandatud erandite kehtivusaja lõppkuupäevade osas tuleks arvesse võtta, et vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 esimesele lõigule tuleb uuendamistaotlused esitada vähemalt 18 kuud enne kehtivusaja lõppu.

(13) Kuna direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-I esitatud erandit veel lühiajaliselt uuendatakse, on asjakohane kehtestada üks kehtivusaja lõppkuupäev kõigi selliste elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate jaoks, mis on esitatud direktiivi 2011/65/EL I lisas.

(14) Kõnealuste erandite uuendamine ei nõrgenda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ([6]) kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset.

(15) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

([4]) Uuringu lõpparuanne („Pack 22“) on kättesaadav aadressil https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([5]) Uuringu lõpparuanne („Pack 27“) on kättesaadav aadressil https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 30. juuni 2026. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. juuli 2026.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 8. september 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse järgmiselt.

1) Punktid 7(c)-I ja 7(c)-II asendatakse järgmisega:

„7(c)-I	Elektri- ja elektroonikaseadmete komponendid, mis sisaldavad pliid klaasis või keraamikas, v.a kondensaatorite dielektriline keraamika, nt piesoelektrilistes seadmetes või klaas- või keraamilise materjali maatriksis	Kohaldatakse kõikide kategooriate puhul ja kehtivusaeg lõpeb 30. juunil 2027.
7(c)-II	Plii selliste kondensaatorite dielektrilises keraamikas, mille nimipinge on 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul või suurem	Kohaldatakse kõikide kategooriate puhul (välja arvatud punktiga 7(c)-I või 7(c)-IV hõlmatud kasutusviisid) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.“

2) Lisatakse punktid 7(c)-V ja 7(c)-VI:

„7(c)-V	Elektri- ja elektroonikaseadmete komponendid, mis sisaldavad pliid klaasis või klaasmaterjali maatriksis, mis täidab mõnda järgmistest funktsioonidest: 1) kaitse ja elektriisolatsioon kõrgepingedioodide ja pooljuhtplaatide klaaskatetes; 2) keraamiliste, metall- ja/või klaasosade hermeetiline ühendamine; 3) sidumine protsessi parameetrite vahemikus temperatuuril alla 500 °C koos viskoossusega 1 013,3 dPas („klaasisiirde temperatuur“); 4) kasutamine takistusliku materjalina, näiteks trükivärvina, mille pinnaeritakistus on vahemikus 1 oom ruudu kohta kuni 100 megaoomi ruudu kohta, v.a trimmerpotentsiomeetrid; 5) kasutamine mikrokanalplaatide (MCP), kanaliga elektronkordistite ja takistuslike klaastoodete keemiliselt modifitseeritud klaaspindades.	Kohaldatakse kõikide kategooriate puhul ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.
7(c)-VI	Elektri- ja elektroonikaseadmete komponendid, mis sisaldavad pliid keraamilises materjalis, mis täidab mõnda järgmistest funktsioonidest: 1) kasutamine piesoelektrilistes pliitsirkooniumtitanaadist (PZT) keraamilistes toodetes; 2) positiivse temperatuuriteguriga keraamilise materjali saamine.	Kohaldatakse kõigi kategooriate suhtes (välja arvatud käesoleva lisa punktidega 7(c)-II, 7(c)-III ja 7(c)-IV ning IV lisa punktiga 14 hõlmatud kasutusviisid) ja kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2027.“